

1. En grønnere modeindustri

DSU, AUF, Demarinuoret

Modeindustrien er en af vores tids største klimabelastninger. Alt for ofte produceres tøj i dårlig kvalitet med det formål, at produktet hurtigt bliver slidt op for at øge forbruget og dermed industriens profit. Det fører blandt andet til, at vi i Europa hvert år brænder op til 600.000 ton tøj. Både fordi moden i vores forbrugskultur bevæger sig så hurtigt, at butikkerne ikke kan følge med i salget, før en ny trend afgør, hvad der skal være på hylderne, men også fordi det slidte tøj hurtigere vurderes til ikke at kunne bruges mere.

Samtidig er det årlige forbrug af tekstiler pr. indbygger i Norden større end det globale gennemsnit, hvilket gør os til en af de befolkningsgrupper, der forbruger mest tøj. Derfor er der et presserende behov for en nordisk aftale, der sikrer en grønnere og mere bæredygtig modeindustri.

Det skal gøres mere gennemsigtigt for forbrugeren at kunne gennemskue, om tøjet er lavet af ansvarlige og bæredygtige materialer, så køberen kan træffe kvalificerede valg omkring sit forbrug. Alt for ofte er industriens greenwashing og vildledende markedsføring årsag til, at man som forbruger støtter varer og har et øget forbrug, som man ellers ikke kan stå inde for.

UNR foreslår derfor, at Nordisk råd arbejder for:

- Et nordisk forbud af afbrænding af tøj
- Finansiering af forskning i genanvendte tekstiler
- En skærpente indsats for at bekæmpe industriens greenwashing og vildledende markedsføring.
- Et forbud mod ultra-fast fashion reklamer

2. Et retfærdigt digitalt samfund – for os alle

DSU, AUF, Demarinuoret

Vi er som samfund i disse år vidne til teknologiske transformationer, hvis omfang vil skrive sig ind i historiebøgerne. Sociale mediers dominans, uoverskuelige og ukontrollerbare algoritmer samt endnu ukendt kunstig intelligens forandrer i øjeblikket vores forhold til os selv, til hinanden og til det samfund, vi er en del af. De teknologiske landvindinger har potentiale til at skabe frihed, fremskridt og flere muligheder, men som vi desværre allerede har set, har de også evnen til at splitte vores samfund, skade vores sammenhængskraft og sende endnu flere ud i dyb personlig armod.

For hvad enten det er børn langt under de sociale mediers egne fastsatte aldersgrænser, der uden problemer opretter nye konti, data der kastes i retning af højestbydende uden, at man som bruger har mulighed for at overskue det, eller den massive mistriivsel, som i høj grad er drevet af den perfektionskultur, sociale medier fremmer, så er konsekvenserne mangeartede. Det kræver handling fra politisk side. Alt for ofte er den teknologiske udvikling nemlig løbet fra den politiske vilje til at agere i tide. Det ønsker vi at tage et opgør med.

UNR foreslår derfor, at de nordiske lande:

- Indfører et krav om verifikation på sociale medier, så brugerne både lever op til de enkelte mediers alderskrav, og så man ikke kan skjule sig bag falske profiler.
- Igangsætter en indsats for at øge den enkelte brugers ejerskab over egne data og værdien af disse, med henblik på at etablere en egentlig digital ejendomsret over egne data.
- For at imødegå de negative konsekvenser af digital teknologi bør emner som teknologiforståelse, digital etik, kunstig intelligens og trivsel på sociale medier indgå som en del af undervisningen i grundskolen.
- Ved lov indfører et krav om, at alt indhold, der er skabt af kunstig intelligens, skal markeres som værende lavet af AI. Ligeledes bør der stilles krav om, at kunstig intelligens skal angive en korrekthedsscore af sit output.

3. Solidaritet med Palestina

Ung Vinstri Græn, Sosialistisk Ungdom, Vasemmistonuoret, Rød-Grøn Ungdom, Unga Tjóðveldi and Inuusuttut Ataqtigiit

Det som foregår på Gaza er det største angrepet vi har sett på Palestina siden Al-Nakba i 1948, hvor den nyetablerte staten Israel fordrev 800.000 palestinere på flukt. Blant Gazas 2.2 millioner innbyggere er nå nesten 75% internt fordrevet som følge av bombingene. Rekordmange har nå blitt drept av det israelske militæret. Hele Gazas befolkning er i en alvorlig fare for hungersnød, samtidig hindrer Israel nødhjelp i å komme inn. Til tross for at det står køer av lastebiler med nødhjelp på grensen til Gaza så slippes det ikke nok inn til å dekke de humanitære behovene.

Samtidig som Israel bedriver et folkemord på Gaza så har det blitt bygd ut rekordmange

israelske bosettinger på Vestbredden. Det innebærer å fordrive palestinere fra deres hjem,

og er en del av Israels apartheidpolitikk. Siden angrepet 7. oktober 2023, som UNR fordømmer, har antallet voldshendelser mellom bosettere og palestinere på Vestbredden økt. Israelske myndigheter har trappet opp antall invasjoner på Vestbredden og ødeleggelser av infrastruktur. Israel har også økt andel arrestasjoner og drap. Aldri før har så mange barn blitt drept på Vestbredden.

Ungdommens Nordiske Råd fordømmer Israels angrep på Palestina. Israel bryter folkeretten og begår forbrytelser mot menneskeheten på groveste vis, i tillegg til at de etterforskes for brudd på folkemordkonvensjonen. Dette må fordømmes og sanksjoneres.

FN vedtok 18. september, med overveldende flertall, en resolusjon fremmet av Palestina som krever at den israelske okkupasjonen oppheves. Generalforsamlingen oppfordret statene til å avstå fra å anerkjenne Israels tilstedeværelse i territoriet som lovlig og å sikre at de ikke gir hjelp eller bistand til å opprettholde situasjonen skapt av okkupasjonen. Dette inkluderer å iverksette tiltak for å hindre deres statsborgere, selskaper og enheter under deres jurisdiksjon fra å delta i aktiviteter som støtter eller opprettholder Israels okkupasjon.

Ungdommens Nordiske Råd står i solidaritet med det palestinske folk og kjemper for deres frihet. Vi krever deres rett til frihet fra krig, men også frihet fra den 76 år lange okkupasjonen. Reell fred forutsetter frihet. Fri Palestina!

Ungdommens nordiske råd oppfordrer medlemsland:

- Fordømme Israel sitt angrep på Gaza.
- Fordømme Israels apartheidpolitikk, tilslutte seg FNs apartheidkonvensjon og stemme for - gjenopprettelsen av FNs spesialkomite mot apartheid.
- Iverksette tiltak for å sikre at våpen produsert i Norden ikke ender opp i Israel
- Anerkjenne Palestina som stat
- Til å bidra internasjonalt for å få en langsiktig og rettferdig fredsløsning.
- Iverksette sanksjoner mot aktører som profiterer eller bidrar til okkupasjonen av Palestina

4. Öppna Nordjobb för alla ungdomar med uppehållstillstånd

Föreningarna Nordens Ungdomsförbund

Nordjobb-programmet ger unga en unik möjlighet att lära känna samt arbeta och bo i andra nordiska länder. I nuläget är programmet dock begränsat till de ungdomar som är medborgare i något nordiskt land eller EU-land. Många ungdomar som bor i de nordiska länderna och har uppehållstillstånd är utan anledning uteslutna från programmet.

Bland dem som har uppehållstillstånd finns det många aktiva ungdomar som gärna vill arbeta i ett annat nordiskt land genom Nordjobb, men det är i dagsläget inte möjligt. Tillträde till programmet skulle bidra till att göra den nordiska arbetsmarknaden mer attraktiv, främja jämlikhet, underlätta de ungas integration och öka möjligheterna att få insikter i de olika nordiska ländernas kultur, språk och arbetsliv.

UNR föreslår att

- Nordjobb-programmet öppnas för alla ungdomar som bor i de nordiska länderna och som har permanent eller tillfälligt uppehållstillstånd.

5. Nationellt främjande av de ungas delaktighet i alla nordiska länder

Föreningarna Nordens Ungdomsförbund

Det är viktigt att ungdomar deltar i beslutsfattandet för att få sin röst hörd och sina behov beaktade i samhället och i beslutsfattandet. Alla nordiska länder har något ungdomsråd eller organ för ungdomsmedverkan, hur de fungerar varierar dock mycket mellan olika länder och regioner. När vi ser till den större bilden kan vi konstatera att de ungas röst kommer väl fram i det gemensamma beslutsfattandet i Nordiska rådet som omfattar hela Norden. På nationell och lokal nivå är de ungas delaktighet och de ungas röst dock inte lika stark på alla håll i Norden.

I en del nordiska länder finns det redan nationella råd, till exempel i Finland gruppen De ungas Agenda 2030, men det är viktigt att befästa motsvarande organs verksamhet i hela Norden. Så kan vi säkerställa att de ungas röst hörs och att de har möjlighet att påverka sin framtid.

UNR föreslår att

- de nordiska länderna tar fram ett gemensamt koncept för att stärka ungas delaktighet på nationell nivå i varje land eller självstyrelseområde,
- konceptet ska omfatta en allmän skyldighet att beakta ungdomsperspektivet i alla betydande lagstiftningsprojekt och en skyldighet att tillhandahålla nationella råd riktade till unga där ungdomar kan påverka beslutsfattandet,
- ungdomar, som ett led i delaktighetskonceptet, också ges yttranderätt, rätt att närvara och motionsrätt i beslutsfattande organ.

6. Fuldt medlemskab til Grønland og Færøerne i Nordisk Råd

Inuusuttut Ataqtigiit

Med tanke på at Grønland og Færøerne er placeret unikt mellem de to stormagter i Norden, USA og Rusland, samt at Grønland og Færøerne har egne kulturelle, sociale og økonomiske forhold samt deres historiske bånd til de øvrige nordiske lande, fremlægges hermed en resolution om, at Grønland & Færøerne skal blive selvstændige medlemmer af Nordisk Råd for at fremme Nordisk Råds potentielle til at vise verden værdien af demokrati, solidaritet og sammenhold.

Grønland især risiker fremmedgørelse fra de andre Nordiske lande og kan skubbes mod Rusland og Kina, som allerede viser stor interesse i de arktiske regioner. Grønland ekskluderes allerede nu af de skandinaviske lande, og skubbes Grønland hen mod Kina og Rusland risikerer Skandinavien at have to fronter, vest og øst, hvis de Nordiske lande kan udvise solidaritet for Palæstina, så må de også udvise solidaritet for Grønland og Færøernes ønske om at være selvstændige medlemmer af Nordisk Råd.

Det er i sandhed uviste tider i Norden, men også flere steder rundt i verden, Norden er nødt til at arbejde for solidaritet og sammenhold, og står i front for at arbejde hen mod fred og lighed samt demokrati i hele verden.

- Nordisk Råd skal indenfor den nærmeste fremtid indlemme Grønland & Færøerne, som selvstændige medlemmer af Nordisk Råd, maks. to år.
- derved også øger antallet af Præsidiemedlemmer til 13 for at inkludere Grønland og Færøerne med hvert selvstændigt medlem.
- Ministerrådet skal forpligte sig til at invitere Grønland og Færøerne til deres råd.
- Såfremt Åland ønsker at være med, forpligter Nordisk Råd for at indlemme Åland i tilsvarende proces.

7. Tegningsberettigede uanset nordisk bopæl

Foreningen NORDENs Ungdom Danmark

I dag er det blevet meget nemmere for forskellige nordboere at skabe kontakter og foreningsfællesskaber over grænserne grundet vores digitale platforme og bedre transportforbindelser.

Dog er det nærmest umuligt at vælge formand og eller kasserer fra et andet nordisk land, end fra det land ens bank er hjemmehørende i, da bankerne kræver, at de tegningsberettigede skal have personnummer fra det pågældende land.

Det er en hæmsko for vores nordiske samarbejde og udvikling af samme.

Derfor foreslår FNU Danmark til vedtagelse:

- At UNR skal arbejde for, at bankerne kan godkende tillidsvalgte tegningsberettigede uanset bopælsregistrering i Norden.
- At regeringerne i Norden bør vedtage lovgivning, så de nordiske foreninger kan vælge bestyrelser med repræsentanter på tværs af Norden og lade dem være tegningsberettigede, selvom de ikke er bosiddende i det samme nordiske land, som banken er.

8. Tilbyde psykologisk hjælp til de ukrainske ofre af Ruslands angrebskrig mod Ukraine

Nordens Liberale Ungdom

Siden Rusland invaderede Ukraine den 24. februar 2022, har ukrainere været udsat for ekstrem stress, vold og tab, hvilket har ført til en række mentale sundhedsproblemer, herunder PTSD, depression og angst. Ifølge Verdenssundhedsorganisationen (WHO) anslås det, at 9,6 millioner ukrainere i dag oplever mentale sundhedsproblemer som følge af krigen. I 2023 rapporterede Ukraines sundhedsministerium, at kun 1 ud af 50 ukrainere blev diagnosticeret. I 2017 havde Ukraine 11,6 psykiatere per 100.000 indbyggere, og i 2016 var der kun 0,56 psykoterapeuter per 100.000 ukrainere.

Ungdommens Nordiske Råd anerkender den betydelige psykologiske påvirkning, som den igangværende krig i Ukraine har haft på både ukrainske soldater og civile, og ser det som en nødvendighed at adressere de mentale sundhedsproblemer, der er opstået som følge af de psykologiske traumer, ukrainerne har oplevet. Denne udfordring vil have en langvarig negativ indvirkning på Ukraines fremtidige udvikling. Ungdommens Nordiske Råd opfordrer derfor de nordiske lande til at forpligte sig til rehabiliteringen af ukrainske soldater og civile.

UNR foreslår derfor de nordiske lande, at:

- De nordiske lande formelt bør anerkende den betydelige psykologiske traumatisering, som ukrainske soldater og civile har oplevet.
- Psykologiske og psykiatriske eksperter fra de nordiske lande bør uddanne nye ukrainske fagfolk til at behandle det stigende antal mentale sundhedsproblemer.
- De nordiske lande skal udvikle og tilbyde målrettede beskæftigelses- og praktiske træningsprogrammer for at lette reintegrationen af ukrainere.

9. Stærkere nordisk samarbejde og ligestilling for Færøerne, Grønland og Åland

Nordens Liberale Ungdom

Norden har været frontløber gennem historien og været inspiration for andre internationale samarbejder. De nordiske værdier som tillid, respekt og lighed mellem lande, politiske overbevisninger og befolkningsgrupper har været kendetegnet for de nordiske aftaler.

Med Nordisk Råds vision om at Norden skal blive verdens mest integrerede og bæredygtige region i 2030, og i tid med internationale og globale trusler, er der brug for at samarbejde yderligere og få alle stemmer hørt i det nordiske samarbejde.

Derfor mener Ungdommens Nordiske Råd, at Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd bør revidere Helsingforsaftalen ved at indskrive afsnit om nye nordiske samarbejder indenfor forsvar, klima, biodiversitet, ungeinddragelse og nævne Ungdommens Nordiske Råd.

Derudover bør Norden igen vise sig som frontløber for internationalt samarbejde og invitere Færøerne, Grønland og Åland ind som selvstændige og ligestillede medlemmer af Nordisk Råd samt gøre dem til medunderskrivere af Helsingforsaftalen.

UNR opfordrer Nordisk Råd og Nordiske Minister Råd til at:

- Indskrive afsnit om forsvar, klima, biodiversitet, ungeinddragelse og nævne Ungdommens Nordiske Råd i Helsingforsaftalen.
- Inkludere Færøerne, Grønland og Åland som selvstændige og ligestillede medlemmer i Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd.
- Gøre Færøerne, Grønland og Åland til medunderskrivere af Helsingforsaftalen.

10. Lad ikke konsensusprincippet forhindre nordisk samarbejde

Nordens Liberale Ungdom

Det nordiske samarbejdet har været drevet af konsensus og viljen til at samarbejde. Samarbejdet har ledt til mange gode resultater og aftaler, som har inspireret verden.

Princippet om konsensus kan dog forhindre for det nordiske samarbejde, da enkelte landes særinteresser kan blokere fornuftige tiltag i det nordiske samarbejde, der kan lede regionen til at blive verdens mest integrerede og bæredygtige region.

Ved en udvidelse af Helsingforsaftalen, hvor Færøerne, Grønland og Åland inviteres med ind som selvstændige og ligestillede medlemmer af Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd vil denne potentielle problematik kun blive større og derfor mener UNR at det er retmæssigt, at gå væk fra konsensusprincippet.

UNR opfordrer Nordiske Minister Råd til at:

- Nordisk Minister Råd skal gå væk fra princippet om konsensus for nordiske aftaler

11. Kvinders situation i Afghanistan

Ung vinstri græn, Sosialistisk Ungdom, Vasemmistonuoret, Rød-Grøn Ungdom, Unga Tjóðveldi, Inuusuttut Ataqtigiit

Kvindes situation i Afghanistan er uacceptabel og er blevet værre siden Taleban kom til magten i august 2021. De nægtes selvbestemmelse, uddannelse og retten til et selvstændigt liv.

Det er nødvendigt, at det internationale samfund fortsat fordømmer Talebans krænkelser af kvinders rettigheder og støtter de kvinder, der ikke har adgang til de grundlæggende menneskerettigheder, de fortjener. Det er vigtigt at fremhæve værdier som kvindefrigørelse og social retfærdighed i internationalt samarbejde og bekæmpe den udvikling, hvor kvinders rettigheder systematisk krænkes på grund af militær og religiøs fanatisme.

UNR kræver derfor, at de nordiske lande:

- Fordømmer Talebans angreb på kvinders rettigheder og arbejder målrettet på at forbedre vilkårene for dem, der nægtes grundlæggende menneskerettigheder.
- Øger den humanitære bistand til afghanske kvinder og børn, med fokus på uddannelse, sundhedsydelser og psykologisk støtte til volds ofre.
- Udvider asylmulighederne for afghanske kvinder og deres familier og yder sikkerhed og støtte til dem, der flygter fra forfølgelse.

12. Ingen handling uden samtykke

Ung vinstri græn, Sosialistisk Ungdom, Vasemmistonuoret, Rød-Grøn Ungdom, Unga Tjóðveldi, Inuusuttut Ataqtigiit

Fosen-sagen, hvor Norges højesteret afgjorde, at opførelsen af vindmøller på rensdyrs græsningsarealer i Fosen var en krænkelse af samernes rettigheder, har sat fokus på den langvarige kamp for oprindelige folks rettigheder i Sápmi. Denne sag er blot ét af de mange eksempler på, hvordan udbygninger på samernes land kan krænke deres rettigheder, kulturarv, livsgrundlag og miljø.

Selvom Fosen-sagen har fået stor opmærksomhed, er der utallige andre sager, der ikke får samme bevågenhed. I Sápmi bliver nye projekter ofte godkendt og igangsat uden samråd med samerne, og selv når der er samråd, bliver deres synspunkter ofte ignoreret. Konsekvensen er, at samiske samfund konstant tvinges til at kæmpe for at bevare deres land og traditioner.

For at sikre fremtiden for Sápmi og samernes rettigheder er der hårdt brug for et samlet kortlægningsprojekt, der klart definerer de områder, der er vigtige for samernes kultur og livsgrundlag. Kortlægningen bør udføres i fuldt samarbejde med samerne, og det bør fremgå tydeligt, hvor nye projekter ikke bør finde sted. Ved klart at definere disse områder kan man undgå fremtidige konflikter som Fosen-sagen.

Derfor bør Nordisk Råd:

- Igangsætte et kortlægningsprojekt af Sápmi som beskrevet ovenfor i samråd med samerne.
- Sikre, at kortlægningen sker i tæt samarbejde med samerne, så deres perspektiver bliver inddraget og respekteret.
- Kræve, at kortlægningen foreligger, inden nye projekter sættes i gang i Sápmi.

13. Oliefrit Arktis

Ung vinstri græn, Sosialistisk Ungdom, Vasemmistonuoret, Rød-Grøn Ungdom, Unga Tjóðveldi, Inuusuttut Ataqtigiit

Arktis påvirkes af klimaforandringer i højere grad end de fleste andre steder på jorden. Arktis står over for store udfordringer på grund af stigende temperaturer, og når gletsjere smelter, afsløres nye områder, der potentielt kan indeholde olieressourcer. Udvinning af disse ressourcer til fossile brændstoffer kan forværre klimakrisen og medføre yderligere ødelæggelse af økosystemer, der allerede er ved at kollapse.

Derfor er det nødvendigt at gøre Arktis olieforbudt. I stedet for at søge efter olie eller bore i disse sårbare økosystemer bør de arktiske lande prioritere bæredygtighed og udelukke enhver form for oliesøgning. Ved at forpligte os til dette kan vi bevare unikke økosystemer for kommende generationer.

Derfor bør de nordiske lande:

- Forpligte sig til, at oliesøgning skal være forbudt i Arktis.
- Forbyde oliesøgning i deres egne arktiske områder.

14. Forbyd reklamer for fossile brændstoffer

Ung vinstri græn, Sosialistisk Ungdom, Vasemmistonuoret, Rød-Grøn Ungdom, Unga Tjóðveldi, Inuusuttut Ataqtigiit

Klimakrisen kræver øjeblikkelig handling for at reducere udledningen af drivhusgasser og fremskynde omstillingen til bæredygtige energikilder. António Guterres, FN's generalsekretær, har i de senere år gentagne gange opfordret lande til at forbyde olieselskabers reklamer samt opfordret medier og sociale medieplatforme til at stoppe med at vise reklamer for fossile brændstoffer.

Markedsføringen af fossile brændstoffer minder om tobaksindustriens tidligere ageren – hvor man skjulte skadeligheden af et produkt, der forårsagede uoprettelig skade. Mange lande rundt omkring i verden har allerede forbudt tobaksreklamer, med den begrundelse at de fremmer forbrug, der har alvorlige sundhedsmæssige konsekvenser. I dag er fossile brændstoffer en af de største trusler mod jordens klima. WHO anslår, at der vil være 250.000 flere dødsfald årligt fra 2030 som følge af klimaforandringer. Reklamer for fossile brændstoffer opretholder og fremmer endda brugen af disse skadelige energikilder.

Et forbud mod reklamer for fossile brændstoffer vil dermed bidrage til at bekæmpe normaliseringen af forbrug og være et skridt i retning af den holdningsændring, der er nødvendig for at opnå en kulstofneutral og bæredygtig fremtid.

Derfor bør de nordiske lande:

- Forbyde reklamer for fossile brændstoffer og produkter, der er relateret til produktion og brug af sådanne energikilder. Forbuddet bør omfatte alle typer reklamer for fossile brændstoffer samt produkter og tjenester, der anvender sådanne energikilder i stor udstrækning.

15. Ny nordisk säkerhetspolitik

SNUS

I ett skakigt Europa behövs ett stadigt Norden. I och med Sverige och Finlands inträde i Nato befinner sig hela Norden under samma säkerhetspolitiska paraply för första gången sedan Kalmarunionens upplösning på 1500-talet. Detta ger nya möjligheter för nordiskt försvarssamarbete, både inom Nato och Nordiska rådet.

Förra året annonserade även de nordiska länderna ett tätare samarbete inom flygvapnet, med en högre grad av gemensamma kommandostrukturer. Denna ökade interoperabiliteten behövs även inom övriga delar av försvaret, och genomförs med fördel i nära samarbete med Nato. Ju mer synkroniserad försvarsförmågan blir, desto mer logiskt blir det dessutom att utforska möjligheter för gemensam upphandling av försvarsutrustning, materiell och kapacitet för att effektivisera det militära samarbetet, både ur ett kostnadseffektivt och strategiskt perspektiv.

Myndigheters hemsidor, banker och sjukvårdsjournaler drabbas ständigt av avbrott på grund av ryska påverkanskampanjer. Norden behöver därför etablera en plattform för informationsdelning, med delade kommunikationskanaler och utökat underrättelseutbyte för att förhindra hybridkrigföring.

Därför yrkar vi på:

- att ytterligare integrera fler grenar av försvaret inom Norden, exempelvis genom gemensamma utbildningar, övningar och kommandostrukturer, inom ramen för Natosamarbetet
- att etablera nordiska plattformar för informationsdelning för att öka cybersäkerheten

16. Forhindre det nordiske biologiske mangfoldets sakte død

SNUS

Naturen og det biologiske mangfoldet rundt om i de nordiske landene er sterkt truet. Dette forutsetter et styrket nordisk samarbeid for å bidra til en bærekraftig og mangfoldig fremtid for den nordiske naturen. SNUS erkjenner at det å bevare det biologiske mangfoldet er en global utfordring som krever samarbeid på tvers av landegrensene. Ifølge FN's Global Assessment Report on Biodiversity and Ecosystem Services fra 2019, er opptil en million arter truet av utryddelse på grunn av menneskelig aktivitet. For å tydeliggjøre de mange utfordringene, og forhindre miljøforringelse, kreves det i større grad enn i dag koordinering, samarbeid og innsats på tvers av de nordiske landegrensene. De nordiske landene deler en felles naturarv og står overfor lignende trusler mot det biologiske mangfoldet, og derfor er et styrket nordisk samarbeid avgjørende for å oppnå bærekraftige løsninger.

SNUS ønsker å arbeide for å fremme en felles nordisk tilnærming til rovdyrforvaltning. Ifølge Nordisk Ministerråd krysser omtrent 10% av ulvebestanden i Skandinavia landegrensene hvert år. Rovdyrenes overlevelse krever et samarbeid om bevaring av det biologiske mangfoldet, som innebærer en endret tilnærming til ivaretagelse av biologisk mangfold- miljøhensyn og artsmangfold må ivaretas. Å etablere en rådgivende nordisk rovviltneemnd, sammensatt av eksperter som biologer og jurister, for å utvikle felles retningslinjer for å bevare, beskytte og balansere bestandene av rovdyr. Dette vil inkludere koordinering av forskning samt utveksling av kunnskap og erfaring mellom landene.

Nordisk samarbeid på dette området vil ikke bare bidra til å sikre en bærekraftig forvaltning av rovdyr, men det vil også respektere lokalsamfunnenes behov og bidra til å opprettholde økosystemene våre. SNUS ser på dette som et eksempel på hvordan en nordisk enhet kan skape konkret handling for å bevare den unike naturen.

Därför yrkar vi på:

- att opprette en rådgivende nordisk rovviltneemnd bestående av fagfolk, som biologer og jurister
- att fremme felles nordisk rovdyrforvaltning gjennom utvikling av felles retningslinjer og strategier
- att fordype koordineringen for forskning av rovdyrbestandene gjennom utveksling av kunnskap og best practices mellom landene
- att jobbe sammen mot et felles mål om å sikre at rovdyrene har en trygg og bærekraftig fremtid ved å beskytte deres naturlige habitat og ressurser

17. Temperaturen stiger og spenningen øker – et stort behov for sterkt nordisk samarbeid i Nordområdene

SNUS

Arktis har lenge vært kjennetegnet av sikkerhetspolitisk stabilitet, og risikoen for eskalering i regionen har lenge vært lav. Stormaktsrivalisering, klimaendringer og Russlands krig i Ukraina har imidlertid bidratt til å endre aktualiteten nordområdene har. Russland utgjør i dag en betydelig trussel og det er viktig at de nordiske landene tar en aktiv rolle, spesielt gjennom NATO, for å sikre sine interesser i et Arktis preget av økende spenning og geopolitisk konkurranse.

Samarbeidet med Russland i nordområdene var frem til 2014 svært solid. Tiden som fulgte etter Russlands annektering av Krim medførte derimot en endring i oppfatningen av Russland fra å være en pålitelig partner, til en sikkerhetspolitisk utfordring. I løpet av de senere år har Russland vist økt interesse for å utnytte de mange mulighetene som finnes i nordområdene- det gjelder utvinning av olje og naturgass, fiske, og tilrettelegging for fremtidig gjennomfart som følge av klimaforandringer.

Dagens forhold som følge av den endrede geopolitiske situasjonen i Europa forutsetter et mer offensivt NATO, som i større grad sikrer alliansens interesser og forhindrer den russiske proteksjonistiske utvikling i regionen. Alle medlemmene av Arktisk råd, unntatt Russland, er medlemmer i NATO og frykten for eskalering ser ikke ut til å være større enn faren ved å ikke ha tilstedeværelse i regionen.

For å ivareta bredden av de nordiske landenes interesser, må Arktis opprettholdes som en fredelig og stabil region basert på internasjonalt samarbeid og respekt for folkerettslige prinsipper. Samtidig som vi søker samarbeid, er det viktig at de nordiske landene opprettholder tilstrekkelig forsvarsevne og beredskap for å sikre suverenitet og trygghet i Nordområdene.

Därför yrkar vi på:

- att sikre respekt for folkerettslige prinsipper, herunder etterfølgelsen av Svalbardtraktatens innhold, samtidig som vi søker samarbeid for utvikling av regionen
- att kreve robuste forsvarsstrukturer og en styrking av NATOs fokus på sikkerhet i nordområdene.
- att forhindre Russland i å bryte internasjonale forpliktelser angående friheten til ferdse gjennom Nordvestpassasjen og Nordøstpassasjen

18. Norden skal støtte selvstændigheds-processer i regionen

Unga Tjóðveldið, Ung Vinstri Græn, Sosialistisk Ungdom, Vasemmistonuoret, Rød-Grøn Ungdom, Inuusuttut Ataqtigiit

Flere af de suveræne stater der er en del af det nordiske samarbejde har i fortiden været dele af andre suveræne stater og har dermed ikke haft deres selvstændighed og selvbestemmelse. Disse lande, er blevet suveræne og selvstændige på forskellige tidspunkter og med varierende grad af hjælp og støtte, fra de lande som de har løsrevet sig fra. Det er helt klart, at jo mindre lande modarbejder deres rigsdeles ønsker om selvbestemmelse og selvstændighed, jo mindre tid går der, til disse kan få et godt og ligeværdigt samarbejde, der er til gensidig fordel.

Norden har i dag flere selvstyrende områder, som i varierende grad, har ønsker om på et eller andet tidspunkt i fremtiden, at blive selvstændige. I Norden skal demokrati og demokratiske processer råde, derfor er det vigtigt, at spørgsmål om selvstændighed ligger hos folkene i landene, til beslutningstagelse.

Når man i et land er få mennesker, er det vigtigt at have et godt og gensidigt forhold til sine nabolande. Derfor skal medlemslande i det nordiske samarbejde, bevare og udvide muligheder for studie, arbejde og ophold i hinandens lande, såvel som at man samarbejder om at regionen bliver den tryggeste i Verden at bo i.

- Nordisk råd forpligter sig til uden forsinkelse at optage nye suveræne stater i området, i Helsingforsaftalen, hvis disse ikke er dele af aftalen på forhånd
- De nordiske lande bestræber sig efter at anerkende nye suveræne stater, direkte efter deres proklamation til verdenssamfundet
- Nordisk råd forpligter sig til at bevare og udvide muligheden for studie, arbejde og ophold i hele regionen, også for statsborgere af mulige nye suveræne stater i regionen

19. Anerkend unge som ligeværdige aktører i demokratiet

DUF - Dansk Ungdoms Fællesråd, Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisationer

Unge er lige så kompetente og ansvarlige som andre aldersgrupper i samfundet.

Unge under 18 år er også ansvarlige og ønsker at påvirke samfundet som fuldt gyldige borgere. Derfor bør de nordiske lande indføre stemme- og valgret for unge ned til 16 år. Kun ved at lade flere unge få indflydelse på det politiske system vil de nordiske samfund sikre, at de unge føler sig repræsenteret i det politiske system og føler, at de kan påvirke samfundsudviklingen.

Derfor ønsker DUF, at UNR arbejder for:

- at der skal indføres stemme- og valgret for 16-årige, og at der skal arbejdes for at styrke tilgængeligheden for at stemme, så unge kan påvirke de demokratiske systemer på alle niveauer.
- at styrke skolevalg som en måde at sikre, at unge bliver introduceret til valg og dermed, hvordan det demokratiske system fungerer.
- At alle unge skal have den nødvendige viden, støtte og de rette muligheder for at engagere sig i ungdomsorganisationer.

20. Styrk initiativer til at sikre unges trivsel i digitaliserede samfund

DUF - Dansk Ungdoms Fællesråd, Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner

Børn og unges liv foregår i dag både fysisk og digitalt, men mange af de steder, børn og unge færdes digitalt, sikrer ikke gode rammer for trivsel og udvikling. Der er bl.a. udfordringer med tidsforbrug grundet fastholdelsesmekanismer og den høje grad af negativ sammenligning og spejling, som digitale platforme muliggør. Samtidig giver platformene muligheder for at kommunikere med venner og bekendte fra den fysiske verden samt finde fællesskaber.

Samtidig er det problematisk, at unge på tværs af Norden har forskellig adgang til digital infrastruktur, hvilket skaber ulige muligheder for at benytte de virtuelle værktøjer og platforme, der muliggør lige demokratisk deltagelse og udvikling af samfundet generelt.

Udfordringerne er grænseløse og bør derfor fordrer samarbejde om lovgivning i Norden, i EU og globalt, men det er også nødvendigt at have indsatser lokalt og nationalt.

Derfor ønsker DUF, at UNR arbejder for:

- At skoler, fritidstilbud, foreningsliv og andre arenaer, hvor børn og unge opholder sig i samarbejde med børn og unge bør arbejde med at sætte rammer samt skabe en god kultur og normer, der styrker et godt børne- og ungdomsliv.
- At det sikres, at børn og unge kun har adgang til digitale platforme med alderssvarende indhold, så børn og unge ikke udsættes for fastholdende mekanismer eller skadeligt indhold. Tilgængeligheden bør reguleres ved bl.a. velfungerende aldersverifikation.
- At unge på tværs af hele Norden har lige adgang til digital infrastruktur og lige muligheder for at benytte virtuelle værktøjer og platforme, der muliggør lige demokratisk deltagelse og udvikling i samfundet generelt.

21. Stoppa det civila lidandet i Gaza

Grön Ungdom

Den 7 oktober 2023 genomförde Hamas en omfattande attack mot Israel, där över 1 200 personer dödades och mer än 200 togs som gisslan. Det var en brutal och omänsklig attack riktad mot oskyldiga människor, en handling som aldrig borde ha inträffat. Som svar inledde Israel stora militära angrepp mot Gaza. Sedan dess har konflikten eskalerat kraftigt, och antalet döda i Gaza har överstigit 40 000 människor, inklusive över 14 000 barn. Mer än 93 000 personer har rapporterats skadade.

Den humanitära krisen i Gaza är en av vår tids största mänskliga katastrofer. Barn dör, skolor och sjukhus bombas, och civilbefolkningen lider av extrem brist på mat och medicinska förnödenheter. Enligt FN-organ och människorättsorganisationer har Israel begått många krigsbrott i Gaza, inklusive bombning av sjukhus, skolor och samhällskritisk infrastruktur. Israel har dessutom blockerat humanitär hjälp från att nå civila, vilket strider mot internationell rätt. Även israeliska bosättningar på palestinsk mark framför allt i Västbanken har ökat sedan 7 oktober, vilket är olagligt enligt Internationella domstolen ICJ.

Dessa åtgärder strider mot internationella humanitära lagar. Civil infrastruktur som sjukhus och skolor, samt civila i konfliktområden, ska skyddas enligt internationell rätt. Det är dessutom förbjudet att blockera humanitär hjälp som mat, vatten och medicin från att nå civila, även under krigstid.

Trots detta fortsätter stora delar av världen att stötta Israels rätt att försvara sig efter Hamas attack och har sålt vapen till Israel som används i kriget. Frågan uppstår dock, var går gränsen för självförsvar? Att döda barn, bomba sjukhus och skolor, samt stänga av vatten, el och internet, borde inte betraktas som självförsvar, utan som brott mot mänskliga rättigheter och internationell rätt.

För att stoppa den humanitära katastrofen i Gaza måste omvärlden agera och sätta press på Israel att följa internationella lagar och regler. För att säkerställa frigivningen av alla gisslan behövs en vapenvila. Västvärlden, inklusive de nordiska länderna, har en viktig roll att spela för att kräva att Israel respekterar internationella lagar. De nordiska länderna har länge varit världsledande när det gäller att främja demokrati, mänskliga rättigheter och respekt för internationell rätt. Dessa värderingar har gjort dem till förebilder för andra nationer. Nu är det dags för de nordiska länderna att ta ledarrollen för att stoppa kriget och främja en fredlig lösning.

Ungdomens Nordiska Råd föreslår att Nordiska rådet beslutar:

- Att Nordiska rådets medlemsländer aktivt verkar för en tvåstatslösning mellan Israel och Palestina, i enlighet med internationell rätt för att främja långsiktig fred och stabilitet i regionen.
- Att Nordiska rådets medlemsländer fördömer Israels blockad av humanitär hjälp till Gaza. Ställer krav på att Israel följer internationella humanitära lagar och omedelbart tillåter insläpp av humanitär hjälp till Gaza.
- Att Nordiska rådets medlemsländer uppmanar Israel att följa internationell humanitär rätt, särskilt när det gäller skyddet av den civila befolkningen och civil infrastruktur i Gaza såsom skolor och sjukhus.
- Att Nordiska rådet tydligt fördömer de israeliska bosättningarna på palestinsk mark, i enlighet med internationell rätt, då dessa strider mot FN resolutioner och försvårar en fredlig lösning på konflikten. Om Israel fortsätter blockaden av humanitär hjälp till Gaza, bryter mot internationell rätt och upprätthåller sina olagliga bosättningar på palestinsk mark, bör Nordiska rådet införa sanktioner mot Israel.
- Att Nordiska rådets medlemsländer bör gemensamt fatta ett beslut om att omedelbart stoppa all export av krigsmateriel till Israel så länge landet fortsätter att bryta mot internationell rätt och mänskliga rättigheter.

Källor

<https://www.icc-cpi.int/news/statement-icc-prosecutor-karim-aa-khan-kc-applications-arrest-warrants-situation-state>

<https://www.amnesty.org/en/latest/news/2024/07/icj-opinion-declaring-israels-occupa>

22. Ratificera ILO-konvention 169 för ett mer inkluderande Norden

Centerpartiets Ungdomsförbund

Det är av yttersta vikt att alla nordiska länder ratificerar ILO konvention 169, som skyddar rättigheterna för ursprungsbefolkningar. En central del av demokratin är respekten för nationella minoriteter och urfolk, något som de nordiska länderna idag har brister i. Ratificeringen av ILO-konventionen är inte en komplett lösning men utgör en viktig pusselbit för en förbättrad tillvaro för ursprungsbefolkningar.

Danmark och Norge ratificerade konventionen 1996 respektive 1990, utan att detta fått negativa effekter på deras ekonomier eller utveckling. Detta visar att ratificeringen är både möjlig och fördelaktig. Samernas rätt att utveckla sin kulturella identitet, språk och religion är en grundläggande mänsklig rättighet som bör erkännas av Sverige och Finland.

FN-konventionen om sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter fastslår att medborgare har rätt till kultur och att stater aktivt ska främja dessa rättigheter. Samernas kultur är en viktig del av Nordens kultur och historia, och det är avgörande att det nordiska samarbetet fokuserar på att alla medborgare ska kunna utöva och bevara sitt kulturarv. FN:s barnrättskommitté lyfter det som särskilt viktigt att skydda dessa rättigheter för barnen, något som vidare stärks genom artikel 30 i barnkonventionen.

UNR uppmanar därför Nordiska rådet:

- att verka för att alla nordiska länder ratificerar ILO-konventionen nr 169.

23. Tillad muligheden for opbevaring af atomvåben på nordisk jord

Nordens Liberale Ungdom

Siden Ruslands fulde invasion af Ukraine d.24 februar 2022 har det sikkerhedspolitiske verdensbillede været i konstant forandring. Med en større trussel mod den frie vestlige verden, er det dermed vigtigere end aldrig før at vi står sammen, specielt her i Norden.

Siden Sverige og Finland nu er blevet NATO-medlemslande, ønsker vi dermed muligheden for opbevaring af atomvåben må finde sted på nordisk jord.

Dette skal dog vurderes af NATO om dette er en nødvendighed.

Dette ønsker vi da Rusland som den geopolitiske og militære stormagt de er, ofte truer med netop at anvende atomvåben, også mod de nordiske lande. Hvis dette en dag bliver en realitet, er det dermed altafgørende at NATO kan anvende artikel-5 hurtigst og mest effektivt som muligt til forsvar af de nordiske lande som et eventuelt angreb kan ramme.

Dette forslag er dermed en oprustning af både de nordiske landes militær, samt en kraftig øgning af NATOs tilstedeværelse i den nordiske region.

UNR foreslår derfor de nordiske lande at:

- Tillade opbevaring af atomvåben på nordisk jord, hvis NATO finder dette nødvendigt.

24. Projekt Arktisk Sammenhold

Nordens Liberale Ungdom

I lyset af det ustabile politiske verdensbillede er det afgørende at styrke det nordiske sikkerhedspolitiske samarbejde i Arktis.

For at opnå dette foreslår vi at NORDEFECO skal udvide deres fokusområder, til også at inkludere Nordens grænser mod Rusland i Arktis. Dette skal være gennem koordinerede militære operationer og sikkerhedsindsatser i regionen. Dette fokus vil sikre en ensartet og stærk sikkerhedstilstedeværelse.

Vi foreslår også at støtte forskning og udvikling for at forbedre vores militære kapabiliteter i Arktis. Ved at samle uddannelse indenfor forsvar og international sikkerhedspolitik mellem de nordiske lande kan vi bygge en fælles strategi til at håndtere sikkerhedsudfordringer. Dette sker gennem militær uddannelse med materiale henvendt til alle de nordiske lande. Heriblandt kan de nordiske sprog være et af fokuspunkterne i uddannelsespakken.

Vi anbefaler at oprette en fond for arktisk sikkerhedspolitik for at finansiere fælles initiativer og infrastrukturprojekter. Der bør også fokuseres på miljø- og naturovervågning for at beskytte den arktiske region. Ungdommens Nordiske Råd ønsker at projektet skal være i samarbejde med de nordiske landes forsvar, da de ved hvordan man skaber de bedste, og mest effektive uddannelser på forsvarsområdet.

Endelig er det vigtigt at styrke de diplomatiske relationer mellem de nordiske lande for at sikre et enigt og effektivt samarbejde i Arktis.

UNR foreslår derfor:

- At NORDEFECO udvider deres fokusområder, til også at inkludere Nordens grænser mod Rusland i Arktis.
- At noget af værnepligten skal kunne udføres gennem projektet, som stationeret i Arktis.
- At etablere en fond for Arktis sikkerhedspolitik på tværs af de nordiske lande.

25. Det arktiska samarbetet måste väckas till liv igen

Unga socialdemokrater i Finland

Det arktiska samarbetet måste väckas till liv igen, så länge det finns något att rädda. För tillfället ser läget dystert ut: Sedan den ryska invasionen har Arktiska rådet inte kunnat sammanträda. Även om det har varit avbrott i beslutsfattandet har forskarsamhället tagit fram sådan värdefull information om tillståndet i Arktis som borde oroa hela mänskligheten.

Man har föreställt sig att Arktis hålls oförändrat, men nu blir regionen varmare i mångdubbelt snabbare takt än resten av världen. Den snabba uppvärmningen är ett hot mot den arktiska naturens och de arktiska levnadsförhållandenas fortbestånd. I takt med att isen och permafrosten smälter blir extrema väderfenomen allt vanligare också mer allmänt i Norden.

Arktis är också föremål för stormaktspolitiska intressen. Ryssland har ökat sin militära upprustning och sina provokativa militärövningar, medan Kinas intresse för de arktiska sjövägarna samtidigt tilltar. Medan Ryssland och Kina intensifierar sitt samarbete har Arktiska rådet och Barents euroarktiska råd gått i stå, vilket riskerar att göra den arktiska naturen och ursprungsbefolkningars självbestämmanderätt i regionen till ett tvistefrå mellan supermakterna.

De nordiska länderna bör skapa ett nytt samarbetsorgan för att ta itu med utmaningarna i Arktis, om nödvändigt utan Ryssland. Ungdomens Nordiska Råd vädjar till de nordiska länderna att

- inrätta ett nytt arktiskt samarbetsforum där forskarsamhället och beslutsfattare tillsammans arbetar för att avvärja klimatförändringarna och värna om ursprungsbefolkningars rättigheter,
- öka finansieringen för arktisk forskning.

26. Värna den nordiska naturen

Unga socialdemokrater i Finland

Från danska lövskogar till isländsk tundra och Skandernas fjällandskap och vattendrag är den nordiska naturen mångsidig och ovärderlig för biodiversiteten på vår jord. De nordiska länderna måste utveckla sitt ömsesidiga samarbete för att mer effektivt än i dag skydda den nordiska naturen över nationsgränserna.

Den nuvarande miljöpolitiken är inte tillräcklig för att avvärja den ekologiska kris som Norden står inför. Det jordbruksfågelindex (FBI) som används för att mäta biodiversitet visar att indexet i de nordiska länderna har rasat till ungefär hälften av 1990-talets nivå. Utöver förlusten av biologisk mångfald påverkas alla nordiska länder av globala fenomen såsom klimatförändring och förorening av vattendrag.

UNR uppmanar alla nordiska länder till ett mer aktivt och innovativt samarbete inom miljöskyddet. Ungdomens Nordiska Råd kräver nordisk solidaritet

- för att skydda hav och vattendrag och särskilt för att åtgärda den omfattande föroreningen av Östersjön,
- för att skydda områden som sträcker sig över nationsgränserna genom att planera också gränsöverskridande naturskyddsområden, och
- inom den nordiska naturforskningen, så att det garanteras tillräckliga resurser för forskning i nordisk natur och miljö i de nordiska länderna.

27. Fjern planlovs reguleringer i forbindelse byggeforanstaltninger

Nordens Liberale Ungdom

Overflødige planlovsreguleringer bremser by- og boligudviklingen, ved at hæmme markedets evne til at hurtigt reagere på efterspørgsel. Dette kan skabe flaskehalse, hvilket kan få boligpriserne til at stige. Ved at fjerne de nuværende reguleringer i planloven, der begrænser byggeforanstaltninger og boligudvikling kan vi gøre det mere økonomisk overkommeligt for borgere at finde sig en bolig, der passer til deres behov og budget. Afskaffelse af disse reguleringer kan være med til at fremme innovation og fleksibilitet i forhold til byggeprojekter, og lader markedskræfterne spille en større rolle end administrative restriktioner.

Ved at reformere planloven kan vi sikre, at fremtidens boligmarked er både nyskabende og økonomisk tilgængeligt for alle.

Vi vil derfor opfordre til, at:

- De nordiske lande fjerner planlovs reguleringer, for at skabe et mere dynamisk boligmarked

28. Lovliggørelse af fixerum i hele Norden

Nordens Liberale Ungdom

Mange personer med stofmisbrug indtager stoffer under sundhedsfarlige forhold, hvilket øger risikoen for overdoser uden mulighed for hjælp, ofte med fatale konsekvenser. Samtidig spredes smitsomme sygdomme, når stoffer indtages under uhygiejniske forhold. Stofindtagelse under sådanne forhold udgør en fare for både misbrugeren og andre borgere, da det skaber farlige situationer i det offentlige rum. F.eks. udgør efterladte kanyler på legepladser og i parker en stor risiko for børn og andre, hvilket skaber utryghed i lokalsamfundet.

Fixerum har vist sig at være en effektiv løsning på disse problemer i flere lande. Fixerum reducerer risikoen for overdoser og sygdomme ved at give stofbrugere et sikkert sted at indtage stoffer under opsyn af sundhedspersonale. Alene i Danmark viser en evaluering fra 2015, at fixerum har reddet over 300 menneskeliv. Derudover fungerer fixerum som et vigtigt bindeled mellem brugerne og sociale samt sundhedsmæssige tilbud, herunder rehabilitering og behandling af stofmisbrug. Dette er værdifuldt for både de socialt udsatte og for samfundet som helhed.

Derfor foreslår UNR at:

- Fixerum skal lovgivgøres i alle Nordens lande.
- Oprettelse af retningslinjer for hygiejne, medicinsk behandling og akut nødhjælp
- Fixerummet informerer og opfordrer misbrugere til at deltage i behandling eller søge anden form for hjælp
- Der indføres juridisk beskyttelse for brugere og sundhedspersonale mod strafferetlig forfølgelse, når de anvender eller arbejder i fixerum.
- Staten bør yde finansiel støtte til kommuner der ønsker fixerum.

29. Fasa ut Open Loop Scrubbing

Suomen Kristillisdemokraattiset (KD) Nuoret

Open Loop Scrubbing (OLS) är ett avgasreningssystem som används främst inom sjöfarten. Ett fartyg med OLS-system tar in havsvatten som reagerar med svaveloxiderna i avgasen som omvandlar dem till svavelsyra. Det använda och förorenade vattnet släpps sedan ut i havet. Den här processen leder till en försurning av haven och en försämring av det marina ekosystemet.

Det här systemet ersätter bara luftutsläpp med utsläpp i havet. Det finns redan avgasreningssystem för fartyg som inte orsakar utsläpp. OLS är därmed en teknik vi gärna lämnar till historien.

Därför föreslås:

- Att Nordiska Rådet ska arbeta för att fasa ut Open Loop Scrubbing

30. UNR mener, at unødvendige og uigenkaldelige indgreb på børns kønsorganer uden deres samtykke er en krænkelse af børns ret til religions- og selvbestemmelse.

Samband ungra framsóknarmanna

FN's børnekonvention beskytter børn mod traditioner, der er skadelige for deres helbred, og forpligter de lande, der har underskrevet konventionen, til at afskaffe sådanne traditioner. Den røde tråd i FN's børnekonvention er, at barnets bedste altid skal være det primære hensyn i beslutninger, der vedrører barnets ve og vel. Konventionen fastslår også, at børn har ret til at blive hørt i alle sager, der vedrører dem. Det er i strid med konventionen, at forældre træffer beslutninger om unødvendige og uigenkaldelige indgreb på et barns krop. Det kan være, at enkeltpersoner ønsker at gennemgå sådanne indgreb af religiøse eller kulturelle grunde, men denne beslutning bør træffes af dem selv, når de er gamle nok og modne nok til at forstå konsekvenserne af indgrebene.

Hundredvis af islandske læger har erklæret deres støtte til et lovforslag, der havde til hensigt at forbyde omskæring af drenge, medmindre der foreligger medicinske grunde. (1) Børneombudsmænd i alle de nordiske lande har underskrevet en erklæring, der opfordrer til et forbud mod omskæring af børn. (2) I Island har det været forbudt at udføre operationer på børns kønsorganer med atypiske kønstræk siden 2020 og på piger siden 2005.

UNR kræver, at de nordiske lande:

- Skal stå i spidsen for at forsvare børns ret til at bestemme over deres egen krop.
- Skal forbyde unødvendige og uigenkaldelige indgreb på alle børns kønsorganer.

(1) RÚV. (2018). Over 400 læger støtter lovforslag om omskæring. <https://www.ruv.is/frett/rumlega-400-laeknar-stydja-umskurdarfrumvarp>

(2) Børneombudsmanden. (2013). Omskæring krænker unge drenges rettigheder.

<https://www.barn.is/frettir/2013/10/umskurdur-brytur-gegn-rettindum-ungra-drengja>

31. Valgretsalders med udgangspunkt i fødselsåret

Samband ungra framsóknarmanna

UNR mener, at valgretsalders bør være baseret på den 1. januar i det år, hvor en vælger når den rette alder for at stemme, i stedet for fødselsdagen. I dag er situationen sådan, at personer, der har modtaget den samme uddannelse og har deltaget i samme sociale aktiviteter siden fødslen, bliver forskelsbehandlet på grund af deres fødselsdato og derfor ikke kan deltage i demokratiske valg på samme måde som deres jævnaldrende, der var heldige nok til at blive født tidligere på året. At lade årgange gå til valg sammen kunne bidrage til øget valgdeltagelse.

UNR opfordrer derfor de nordiske lande til:

- At ændre lovgivningen om valgretsalders, så den er baseret på den 1. januar i det år, hvor vælgeren når valgretsalders, i stedet for fødselsdatoen.

32. Styrkelse af de nordiske sprog

Ung vinstri græn, Ungt jafnaðarfólk, Samband ungra framsóknarmanna, Samband ungra sjálfstæðismanna, Ung norræn

Sprog er grundlaget for kulturel identitet og bevarer samfundenes unikke historie, traditioner og værdier. I Norden er der stor sproglig mangfoldighed med over 20 talte sprog, hvoraf de fleste er små sprog og minoritetssprog. Minoritetssprog har dog stået over for systematiske udfordringer, som i høj grad har truet deres overlevelse. Tvungen assimilering, sprogforbud i skolerne og manglende fokus på sprogene i det offentlige rum har ført til, at nogle af disse sprog næsten er forsvundet.

De nordiske lande skal tage fat på disse udfordringer ved at iværksætte kraftfulde og målrettede tiltag for at beskytte og fremme små sprog og minoritetssprog. Der bør gives større økonomisk støtte til projekter, der værner om sprogene og kulturen i disse samfund. Dette indebærer investeringer i litteratur, film, teater og digitale medier på disse sprog. Ligeledes skal undervisningen i både sprogene og den kulturhistorie, der knytter sig til dem, styrkes. Der bør især fokuseres på sprogundervisning til dem, der tilhører minoriteter og ikke har haft mulighed for at lære deres sprog, ofte på grund af begrænsende sprogpolitikker.

Derfor skal Nordisk Råd:

- Øge bevillingerne til kulturelle projekter såsom litteratur, film og teater, der produceres på mindre nordiske sprog eller omhandler deres kultur.
- Øge undervisningen i nordiske minoritetssprog i hele uddannelsessystemet.
- Støtte uddannelse af lærere og udvikling af undervisningsmateriale på små sprog og minoritetssprog samt sikre adgang til dette materiale for de grupper, der taler sprogene.

För att sent inkomna resolutioner ska kunna behandlas måste 2/3 av sessionen rösta för att godkänna att den ska behandlas.

33. Bedre, Billigere og Grøn transport på tværs norden

Ung Vinstri Græn, Sosialistisk Ungdom, Vasemmistonuoret, Rød-Grøn Ungdom, Unga Tjóðveldi, Inuusuttut Ataqtigiit

Offentlig transport binder land og by sammen gennem et stærkt netværk af busser, metro og toge, som gør det muligt for folk med forskellige økonomiske og kropslige udgangspunkter at få hverdagen til at hænge sammen og komme derhen hvor de skal i livet, uden at at belaste klima- og miljø.

Den offentlige transport står dog overfor massive udfordringer. Stigende priser, reducerede afgang og lukkede ruter gør det stadigt sværere for borgerne at vælge bæredygtige transportmuligheder.

Vi skal sammen redde og udvikle den offentlige transport i Norden, ved at gøre den bedre, billigere og grønnere. Den skal ikke kun forbinde land og by, økonomiske skel og kropslige behov, men også binde Norden sammen på tværs af landegrænserne.

UNR ska arbeta för att:

- Udvikle en fælles nordisk handleplan for omstillingen af den offentlige transport i Norden, så den er klima- og miljømæssigt bæredygtig.
- Sikre gode togforbindelser på tværs af de nordiske lande.
- Sikre at den offentlige transport i Norden er tilgængelig og regelmæssig for borgere udenfor de store byer.
- En enkeltbillet, der giver adgang til fri offentlig transport på tværs af de nordiske lande. Billetten skal være prissat efter at alle har råd til den, uanset økonomisk stand

För att sent inkomna resolutioner ska kunna behandlas måste 2/3 av sessionen rösta för att godkänna att den ska behandlas.

34. Statsborgerskab i Norden

Ung Vinstri Græn, Sosialistisk Ungdom, Vasemmistonuoret, Rød-Grøn Ungdom, Unga Tjóðveldi, Inuusuttut Ataqtigiit

Statsborgerskab er udgangspunktet for personlig tryghed, demokratisk deltagelse og tilhørsfølelse i det land, hvor man bor. Alt for mange beboere i nordiske lande har i dag ikke statsborgerskab, også selvom de er født i det nordiske land eller har boet der det meste af deres liv. Det er et stort demokratisk problem.

Det demokratiske underskud kommer ikke kun til udtryk i stemmeboksen, men viser sig også i hverdagen for vores medborgere uden statsborgerskab. For dem er besværlige bureaukratiske øvelser og de facto begrænsninger af frihedsrettigheder blevet hverdag. For at sikre et retfærdigt og mangfoldigt fællesskab, er det en nødvendighed at flere herboende får adgang til statsborgerskab.

UNR ska arbeta för att:

- Ungdommens Nordiske Råd mener at alle, som har været bosiddende i et nordisk land i minimum 10 år, automatisk skal tildeles statsborgerskab i dette land.
- Ungdommens Nordiske Råd mener at alle, som har været bosiddende i et nordisk land i en periode på minimum 3 år, men tidligere har boet i et andet nordisk land, så de to perioder sammen er minimum 10 år, automatisk skal tildeles statsborgerskab i det nordiske land, de til ansøgningstidspunktet er bosat i.
- Ungdommens Nordiske Råd mener, at det skal være gratis at ansøge om statsborgerskab.
- Ungdommens Nordiske Råd mener at krav om beskæftigelse, sprogkunskaber og vandel skal lempes markant.
- Ungdommens Nordiske Råd mener, at uddannelse også skal anerkendes som beskæftigelse i statsborgerskabsansøgninger.

För att sent inkomna resolutioner ska kunna behandlas måste 2/3 av sessionen rösta för att godkänna att den ska behandlas.

35. Ecocide angreb skal erstattes efter krigsførelse.

Nordens Liberale Ungdom

I dag erstattes ødelæggelser af krigsmæssige aktioner efter krigstid. Men ødelæggelser på natur er ikke med i denne erstatning. Der kan ødelæggelser på naturen "ecocide" anvendes i krig og ikke blive erstattet. Det er tragisk i forhold til at verden står overfor en klima- og miljøkrise, som skal løses. Derfor må vi kræve at krigsførende nationer erstatter for deres ødelæggelser.

Efter begyndelsen på Ruslands fulde invasion af Ukraine den 24. februar 2022, har det internationale samfund været vidne til mange grufulde angreb på det ukrainske folk og territorie.

Rusland har blandt andet anvendt ecocide som et våben mod Ukraine, hvor de ødelægger Ukrainisk natur, som et led i deres invasion. Mest tydeligt var det med Kakhovka dæmningen, som blev ødelagt den 6. juni 2023. Det skabte oversvømmelser på 83.000 hektar land, et område på størrelse med Ukraines hovedstad, Kiev.

Ødelæggelsen af dammen ledte til 40 oversvømmede byer, ti-tusindevis af mennesker på flugt og en druknet natur, forurenet drikkevandet for over 700.000 mennesker og har oversvømmet fødevareproducerende marker.

Sådanne angreb ødelægger naturen og tager årtier eller århundrede at genopbygge. Derfor må vi sørge for at ecocide ikke anvendes som våben i krigsførelse.

Ungdommens Nordiske Råd opfordrer Nordisk Råd til at:

- Få FN til at indskrive erstatningskrav efter ecocide angreb.